

Segíthetjük a terméskötődést

A SZŐLŐTERMESZTÉS CÉLJA AZ EGÉSZSÉGES, MINÉL NAGYOBB, TETSZETŐSEBB ÉS MINŐSÉGBEN A LEGJOBB TERMÉS ELÉRÉSE. EHEZ EGYÜTT KELL, HOGY ÉRVÉNYESÜLJÖN AZ OPTIMÁLIS KLÍMA, A MEGFELELŐ TERMŐHELY, A TÁPANYAGGAL JÓL ELLÁTOTT TALAJ, AZ EGÉSZSÉGES, JÓ KONDÍCIÓBAN LEVŐ NÖVÉNY, ÉS NEM UTOLSÓSORBAN A HELYESEN ELVÉGZETT METSZÉS ÉS FITOTECHNIKAI MUNKÁK.

DR. NÉMETH KRISZTINA

A klimatikus tényezők közül a hőmérséklet és a csapadék szerepe meghatározó a kötődés szempontjából. A virágzáskori magas hőmérséklet beszáríthatja a megtermékenyüléshez szükséges szekréumcseppet a virág bibéjén, így nem történik meg a tömlőképződés, nem jut el a hímivarsejt a petesejthez. A páras, kissé felhős, meleg időjárás kedvezően hat a virágzásra. A virágzáskori túl sok csapadék is hátráltatja a kötődést, a pollen lemosódik a bibéről.

A szőlőnövény kondíciója és egészségi állapota szintén hatással van a virágok fejlődésére. A rügypben a fürtkezdemény két szakaszban alakul ki. Az első szakasz május végétől, június elejétől kezdődik, és augusztus végéig tart. Ebben az időszakban történik a rügyszerűsödés, és a rügypben kialakulnak a hajtás- és a virágkezdemények. Rosszul kezelt ültetvényben (túlterhelt, rossz kondíció, fertőzött stb.) a rügyszerűsödés hiányosan megy végbe. Fontos a termesztéstechnológia betartása, a

növényvédelem, a tápanyagok pótlása, a megfelelően kezelt lombzat, melyben biztosított a fürtök fényellátottsága, szellőzöttsége, de a káros napsugárzástól védettek maradnak. A második szakasz a következő év tavaszán zajlik le, amikor a fürtkezdeményben kialakul a virágok száma. Ezt a folyamatot a tavaszi időjárás, a hőmérséklet szabályozza.

Fürtisztulás kötődés után

Az általánosan elvégzett zöldmunkákkal a szőlő vegetatív tevékenységét (hajtásnövekedés) korlátozzuk, a különleges zöldmunkákkal a virágok kötődését és a fürtök nagyságát, formáját és azon túl a minőségét szabályozhatjuk. A csonkázással, a hajtásválogatással, a hajtások huzalpárok közé terelésével szellős, jól megvilágított lombzatot tudunk kialakítani, melyben a virágok fejlődése zavartalan. A fény szerepe meghatározó, mivel egyes

fajták gyenge megvilágítottságú termőhelyen csak igen kevés fürtöt nevelnek ki.

A kötődés mértékét jelentősen befolyásolja a növény hormonális egyensúlya. Különböző hormonkészítményekkel (etilénkészítmények) szabályozható a bogyók száma a fürtön belül. Körülbelül 3 mm-es bogyóméretnél lehet bogyóritkító hatást elérni, de a fajták érzékenysége igen különböző, azonkívül a beavatkozás időpontját nagyon pontosan meg kell határozni, nehogy ellenkező hatást váltson ki a kezelés. A hormonok közül a gibberellin készítményeket is alkalmazzák a termésszabályozásban, főként a csemegeszőlő-fajták esetében. Hazai termesztésben azonban kevés tapasztalattal rendelkezünk a hormonkészítmények használatával kapcsolatban.

A hormonkészítményeken kívül a mikroelemek pótlása is pozitívan hat a megtermékenyülésre. A bór az egyik legjelentősebb mikroelem. Elsődleges szerepe, hogy virágzaskor segíti a megtermékenyülést. A mikroelemek pótlása lombtrágyázással egyszerűen megoldható. Nagyon sok börtartalmú növénykondicionáló szer van kereskedelmi forgalomban, amelyek használata egyszerűbb és jóval takarékosabb, mint a hormonkészítményeké.

A kötődés mértékét a különleges zöldmunkák közül a gyűrűzéssel, a princírozással fokozhatjuk.

Jól kötődött, tömött fürt fajtára jellemző bogyókkal

Teljes virágzás

Természetesen végezhetünk pótbeporzást is, ha van elég türelmünk a virágport összegyűjteni kis zacskókba, és azokat minden egyes megporzandó fürtre ecsettel rávinni. A kezeléseket nővirágú (pl. *Kéknyelű*), rúgásra hajlamos és rosszul termékenyülő hímnős virágú fajtáknál végezhetjük. Borszőlőtermesztésben a virágok pótbeporzására csak ritka esetekben, főként új fajták nemesítésekor kerül sor.

A princírozás sokkal könnyebben kivitelezhető eljárás. A hajtások csúcsát, a vitorlát virágzás előtt néhány nappal vagy közvetlenül a virágzás kezdetén visszacsípjuk. Ezzel a művelettel egy rövid időre megtorpan a hajtások növekedése, a levelek által termelődő asszimiláták, szénhidrátok nem a hajtások, hanem a virágok felé vándorolnak. A virágfürtök ezáltal több energiához jutnak, a termékenyülés eredményesebb lesz. Megfelelő nagyságú asszimiláló felület megmaradása érdekében a felső fürt fölött legalább 6 levelet hagyunk. A hajtások bekurtítása erős növekedésű ültetvényekben, elrúgásra hajlamos fajták esetén rendszerint kedvező hatású, míg sovány talajú, gyenge kondíciójú szőlőben nem ajánlható.

A gyűrűzés lényege, hogy a vesszőn a fürt alatt a hánCSRéteget 3-6 mm szélességben gyűrűszerűen lehántjuk. Ezzel elérjük azt, hogy a farészben a vízszállítás zavartalan marad, a hánCSRészben történő szénhidrátáramlás viszont időleges gátlás alá kerül. A szénhidrátok áramlása a fürtök felé irányul, ezáltal

tal a fürtök több energiát kapnak, a virágok megtermékenyülése sikeresebb lesz. A gyűrűzéssel, attól függően mikor végezzük el, három különböző hatás érhető el: a kötődés mértékének fokozása, a bogyók növekedésének gyorsítása, vagy a színeződés kedvezőbbé tétele. A virágzás kezdetén végzett gyűrűzéssel fokozható a kötődés mértéke. A műveletet legkésőbb a fürttisztulásig végre kell hajtani. A virágzaskor végzett gyűrűzés nemcsak a kötődés mértékét javítja, hanem kedvezően befolyásolja a magvatlan fajták bogyóméretének alakulását is. Csemegeszőlőnél általában a kötődés után gyűrűzésnek 5 mm-es bogyóméretig.

Rosszul kötődött madárkás fürt

Az érés gyorsítása céljából alkalmazott gyűrűzéssel a termés 6-15 nappal korábban érhet be, a bogyók színeződése is javítható, illetve a fürtön belül kiegyenlíthető. Ebben az esetben zsendüléskor, az első színeződött bogyók megjelenésekor kell végrehajtani a műveletet.